

Salstentamen 2024-10-01
SOCA74 Sociologi: kriminologi
Delkurs 1: Vad är kriminologi (7,5 hp)

Tentamen består av fem stycken frågor. Antalet möjliga poäng på varje fråga står angivet vid respektive fråga.

Skriv ditt svar på varje fråga på separata skrivhäfte. Du skriver max 2 sidor till respektive fråga. Du skriver bara på linjerna.

Försök ge *utförliga, tydliga och välformulerade* svar på frågorna. **Tänk på att skriva med läslig handstil.** Inga hjälpmedel tillåtna. Skriv inte ditt namn, endast ID-numret (som du får av tentavakten) på varje blad.

Maximalt antal poäng på tentamen är **24 poäng**. För betyget G krävs minst 12 poäng på hela tentamen, för VG minst 18 poäng.

Lycka till! /Lärlaget

Fråga 1 (5 poäng)

Rational choice och den näraliggande rutinaktivitetsteorin utgör en utbredd förklaringsmodell i kriminologin. Utgå från Walklates och Sarnecki och Carlssons böcker för att förklara vad det här synsättet går ut på, vilket ursprung det har samt vilken kritik som kan riktas mot det (3 poäng). Ge exempel på hur förklaringarna kan se ut för specifika brott och förklara vilken typ av brottsprevention som hänger ihop med modellen (2 poäng).

Fråga 2 (5 poäng)

Travis Hirschis första kontrollteori handlar om sociala band. Vad går den här teorin ut på? Använd det du minns från Walklates och Sarnecki och Carlssons böcker för att förklara Hirschis teori och sätt den i ett vidare sammanhang (3 poäng) Ge exempel som förtydligar teorins innebörd och utveckla kritik mot den, till exempel genom jämförelser med andra teorier (2 poäng).

Fråga 3 (5 poäng)

Pettersson vill i kapitel 2 i sin bok om genusperspektiv problematisera uppfattningen att ökad jämställdhet i samhället skulle innebära att kvinnor ökar sin andel av samhällets alla brott. Vad menar Pettersson? Återskapa så utförligt du kan hennes argument och beskriv hur hon förklarar brottsutvecklingen idag ur ett genusperspektiv (3 poäng) Ge några belysande exempel från Petterssons bok vad gäller fördelningen av brott mellan kvinnor och män. (2 poäng)

Fråga 4 (5 poäng)

Christie diskuterar i sin bok "Lagom mycket kriminalitet" två olika former av rättsskipning. Vilka två är dessa? (2 poäng) Exemplifiera dem och analysera för- och nackdelar med de olika formerna. (3 poäng)

Fråga 5 (4 poäng)

Beskriv tre fördelar (2 poäng) och tre nackdelar (2 poäng) med brottsofferundersökningar (t.ex. jämfört med brottsstatistik registrerad av polisen).